

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 302/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) prerokoval sťažnosť S. K., zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, Advokátska kancelária, Námestie SNP 2, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 23 Cop 75/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2013 doručená sťažnosť S. K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 23 Cop 75/2013.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla, že vo veci úpravy styku a výživného týkajúcej sa jej maloletej dcéry V. K. Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 12 P 18/2011 z 27. mája 2013 v plnom rozsahu vyhovel návrhu otca. Návrh matky na zmenu úpravy styku zamietol.

O sťažovateľkinom odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 23 CoP 75/2013 z 30. septembra 2013 tak, že:

„Rozsudok súdu prvého stupňa sa v časti úpravy styku počas každého párneho kalendárneho týždňa od piatku do 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod., počas Vianočných sviatkov, počas jarných prázdnin, Veľkonočných sviatkov, letných prázdnin, jesenných prázdnin a polročných prázdnin potvrdzuje.

Rozsudok súdu prvého stupňa sa mení v časti úpravy styku počas nepárneho kalendárneho týždňa v roku v stredu tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stretávať každý nepárny kalendárny týždeň v roku v stredu od 15:00 hod. do 16:30 hod.

Potvrdzuje rozsudok súd I. stupňa v časti povinnosti otca a matky počas styku, v časti, ktorým sa mení predchádzajúci rozsudok Okresného súdu v Trenčíne 21C/4/2010-51 zo dňa 22 apríla 2010 v časti úpravy styku.

Potvrdzuje sa rozsudok súdu I. stupňa v časti povinnosti otca a matky počas styku na zmene úpravy styku.

Potvrdzuje sa rozsudok súdu I. stupňa v časti výživného pre maloletú, v časti vrátenia preddavkov na znalečné a trov konania.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.“

Sťažovateľka v sťažnosti ústavnému súdu uviedla, že považuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za úplne nesprávny a je toho názoru, že postupom odvolacieho súdu, ako aj prvostupňového súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to z dôvodov, že:

„a) Odvolací súd svojim rozsudkom neposkytol žiadnu ochranu maloletej V. K. a rozšírením styku s otcom neúmerne a neprímerane veku dieťaťa, navštevujúcu prvý ročník ZŠ, neprímerane zvýšil celkovú záťaž maloletého dieťaťa, súvisiacu s nástupom do prvého

ročníka ZŠ, s novým prostredím v ZŠ, s každodenným cestovaním do školy z ... a späť, s náročnou prípravou na vyučovanie, s prihliadnutím na jej zdravotný stav a celkovú fyzickú a psychickú odolnosť.

Odvolačí súd týmto zároveň postupoval v rozpore s Dohovorom o právach dieťaťa... základný zmysel starostlivosti rodičov musí byť najlepší záujem dieťaťa, štát musí prijať všetky potrebné opatrenia pred telesným alebo duševným násilím, urážaním, alebo zneužívaním, zanedbávaním alebo nedbalým zaobchádzaním...

b) Ani odvolačí súd bližšie vyčerpávajúco a presvedčivo nezdôvodnil, prečo napriek doterajšej, pomerne širokej úprave styku otca s dieťaťom, je potrebné styk otca s dieťaťom viac rozšíriť a zvýšiť záťaž mal. V. za situácie, keď maloletá V. sa stala žiačkou druhého ročníka základnej školy, poznajúc režim dňa maloletej V., pričom aj podľa potvrdenia E. H. zo dňa 27. 09. 2013, triednej učiteľky, v porovnaní s prvým ročníkom, je vyšší počet vyučovacích hodín za týždeň a domáca príprava je náročnejšia z dôvodu nových vyučovacích predmetov a zvýšenie náročnosti učiva. Zároveň E. H. vyjadrila svoj vlastný názor, že z hľadiska psychohygieny je najvhodnejšie robiť domácu prípravu po určitom odpočinku, ideálny čas je medzi 15:00 – 17:00 hod...

Tento názor triednej učiteľky a vyššie uvedené kolíziu odvolačí súd opomenul akýmkoľvek spôsobom dôkazne vyhodnotiť v zmysle § 132 O. s. p. a v odôvodnení svojho rozsudku naň reagovať v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

c) Súd zásadne pochybil, pokiaľ nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu:

- pokiaľ nepribral do konania kontrolného znalca, vzhľadom na úplné spochybnenie správnosti znaleckého posudku V. N., ktorý je nesprávny...

Obsahu - znalkyňa sa nepochopiteľne priklonila k návrhu otca na ďalšie rozšírenie už aj tak veľmi širokého styku otca s maloletou, za situácie,

- že si uvedomuje, že nástup do prvého ročníka ZŠ predstavuje pre maloletú veľkú záťaž...

- zároveň pri konštatovaní negatívnych rysov osobnosti otca – narcistická porucha osobnosti, otec je sugestibilný, egocentrický, pociťuje výraznú potrebu potvrdzovania vlastnej hodnoty...

Znalkyňa si mala a mohla uvedomiť, že otec vidí predovšetkým len seba, v praxi presadzuje nereálny návrh, aby tým dokázal sebe a ostatným svoje schopnosti, pričom úplne ignoruje potreby a záujem maloletého dieťaťa.

- súčasne bolo potrebné znalecky reagovať na nové problémy vyplývajúce z dokazovania a to striedanie otcových partneriek... pri rôznych spoločných výletoch, dovolenkách, návštevách kina a pod., čo znalkyňu V. N. vôbec nezaujímal...

V kontexte s vyššie citovaným stanoviskom triednej učiteľky..., bolo potrebné pribrať do konania kontrolného znalca (§ 127 ods. 2 O. s. p.) a v znaleckých otázkach sa mal súd zamýšľať nad tým, či, vzhľadom na stupňujúcu sa záťaž maloletej V. pri plnení školských povinností už v druhom ročníku základnej školy, je potrebné uvažovať nad zúžením rozsahu styku otca s mal. dcérou.

d) Taktiež odvolací súd nevykonal všetko potrebné dokazovanie smerujúce k zisteniu, aký je skutočný rozsah otcovho majetku, najmä aké sú skutočné príjmy otca z nájmu trojizbového bytu...

Odvolací súd, vzhľadom na protichodné vyjadrenia otca, veľmi pochybil, pokiaľ vykonal len dopyt na správcu Službyt Nitra, spol. s r. o., a nevykonal ďalšie nadväzujúce dôkazy...

Zároveň v záujme objektivizácie bolo potrebné za danej dôkaznej situácie vykonať dopyt na Daňový úrad Nitra, kde by mal byť otec zaregistrovaný ako platca dane z príjmu titulom prenájmu bytu a to od kedy je otec zaregistrovaný ako platca dane z nájmu...

Rovnakú úvahu mal súd použiť aj pri preukazovaní výdavku 265,21 € titulom mesačného splácania hypotekárneho úveru, nakoľko hypotéku si M. K. zobral aby ma v časti hypotekárnej sumy mohol vyplatiť titulom vyporiadania BSM. Na základe doteraz preukázanej logiky konania otca mám vážne podozrenie, že tak spravil úmyselne, s cieľom preukazovať svoju úverovú záťaženosť a z nej vyplývajúci nedostatok peňazí, s následnou argumentáciou konaní, že nemá z čoho platiť zvýšené výživné tak, ako som to ja navrhovala...

Odvolací súd hrubo pochybil, pokiaľ vyhovel návrhu otca, v časti úpravy styku a v časti zvýšenia výživného v celom rozsahu. Súd žiadnym spôsobom nezohľadnil denný režim maloletej, s ktorým bol oboznámený a vôbec sa nezamyslel nad tým, že otcom navrhovaná úprava je v príkrom rozpore so záujmami maloletého dieťaťa, a že návrh otca

je výlučne ovplyvnený jeho negatívnymi rysmi osobnosti a nie jeho úprimným záujmom o mal. dcéru...

Odvolaací súd zároveň hrubo pochybil aj v tom, že bližšie neskúmal odkázanosť E. K., matky otca, na príspevok od syna M. K. vo výške cca 60 €, ktorú sumu sám otec taktiež nebol schopný na pojednávaní dňa 07. 05. 2013 presne ustáliť a tento údaj zo strany otca vyznel ako vymyslený...“

Podľa sťažovateľky pokiaľ prvostupňový súd na pojednávaní 8. februára 2013 priamo zmaril výsluch otca vo veci príjmu z nájmu bytu v Nitre a zamietnutím jej návrhov na doplnenie dokazovania a nevykonaním rozhodujúcich dôkazov na zistenie skutočnej výšky príjmu otca z nájmu bytu v Nitre, tak on, ako aj odvolací súd porušili jej základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Napadnutému rozsudku krajského súdu vytkla:

„1. nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia vzhľadom na dôkaznú situáciu ohľadom na rozšírenie úpravy styku otca s mal. V. K. a na ustálenie výšky výživného otca na mal. V. vo vzťahu ku skutočnej výške príjmu otca.

2. vnútornú protirečivosť jednotlivých častí odôvodnenia, keď aj odvolací súd si uvedomuje zvýšenú záťaž mal. V. K. v súvislosti s nástupom do 1. a 2. ročníka základnej školy, no napriek tomu rozhoduje o ďalšom rozšírení úpravy styku s otcom a tým o ďalšom zvýšení záťaže pre mal. V. K.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1) Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod č. k. 23Cop/75/2013 porušil základné právo S. K. na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

2) Zrušuje sa rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30. 09. 2013, č. k. 23Cop/75/2013-369 a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3) Krajský súd v Trnave je povinný S. K. uhradiť trovy konania v sume 331,13 €... na účet právneho zástupcu, advokáta JUDr. Tibora Sanáka, Advokátska kancelária, Nám SNP č. 2, Trnava, č. účtu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

„Prvostupňový súd rozhodol rozsudkom tak, že upravil styk otca s maloletou na každý párny týždeň v roku od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod., každý nepárny kalendárny týždeň v roku v stredu od 15:00 hod. do 17:00 hod., počas vianočných sviatkov každý párny kalendárny rok od 23. 12. od 17:00 hod. do 30. 12. do 19:00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 30. 12. od 17:00 hod. do 06. 01. nasledujúceho kalendárneho roka do 19:00 hod., počas jarných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od nedele od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 19:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párny kalendárny rok od 17:00 hod. dňa predchádzajúcemu začiatku veľkonočných prázdnin do posledného dňa veľkonočných prázdnin do 19:00 hod., počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 01. 07. od 09:00 hod. do 15.07. do 19:00 hod. a od 01. 08. od 09:00 hod. do 15. 08. do 19:00 hod., počas jesenných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od 17:00 hod. dna predchádzajúcemu dňu začiatku jesenných prázdnin do posledného dňa jesenných prázdnin do 19:00 hod., počas polročných prázdnin každý párny kalendárny rok od 17:00 hod. dňa predchádzajúcemu začiatku polročných prázdnin do posledného dňa polročných prázdnin do 19:00 hod. Zároveň upravil povinnosť otca o prevzatí maloletej a ukončení styku o odovzdaní v mieste bydliska matky a povinnosti matky maloletú na styk riadne pripraviť. Zmenil tým rozsudok Okresného súdu v Trenčíne č. k. 21C/4/2010-51 zo dňa 22. 04. 2010 v časti úpravy styku. Zamietol návrh matky na úpravu styku. Zvýšil výživné od 01. 09. 2012 pre otca zo sumy 210 eur mesačne na 250 eur mesačne, z čoho suma 180 eur je na bežné výživné a suma 70 eur na tvorbu úspor, ktoré je povinný platiť k rukám matky bežné výživné a 70 eur na osobitný účet maloletej. Zročné výživné v sume 270 eur za obdobie od 01. 09. 2012 do 31. 05. 2013 povolil splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným a 90 eur za rovnaké obdobie na tvorbu úsporu po 5 eur spolu s výživným na tvorbu úspor

po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu v Trenčíne č. k. 21C/4/2010-51 zo dňa 22. 04. 2010 v časti výšky výživného. Zároveň vrátil preddavok na znalečné v sume 85,66 eur do tridsať dní po právoplatnosti rozsudku prostredníctvom otcovi a takú istú sumu aj matke a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Prvostupňový súd vo svojom odôvodnení rozhodnutia po aplikácii ust. § 26, § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, ako aj ust. § 160 ods. 1 O. s. p. poukázal na to, že mal súd za preukázané, že upravený styk otca s maloletou v zmysle záverov znaleckého dokazovania odporúčal aj kolízny opatrovník a zo znaleckého posudku vyplynulo, že znalkyňa navrhla upraviť styk otca s maloletou na každý párny týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod., pričom úpravu počas sviatkov ponechávala na úvahu súdu, k nej nemala žiadne výhrady. Matka sa bránila tým, že maloletá navštevuje 1. ročník základnej školy, čo predstavuje pre maloletú zvýšenú záťaž a naopak žiadala zúžiť styk otca s maloletou stretávania sa na každý párny víkend v mesiaci v sobotu od 09:00 hod. do nedele do 17:00 hod. na stretávanie sa na každý párny víkend v mesiaci v sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. K tomu tvrdeniu sa vyjadrila znalkyňa, ktorá uviedla, že nástup dieťaťa do školy nie je dôvodom na obmedzenie styku otca s maloletou, naopak otec by mal byť súčinný pri príprave maloletej na vyučovanie, keďže je dôležitou súčasťou sociálneho a psychického vývoja maloletej. Ďalej matka uviedla, že matka sa vracia od otca rozrušená a nepokojná, k tejto výhrade znalkyňa uviedla, že sa jedná o bežnú reakciu detí z rozvedených rodín a obvykle tieto prejavy pominú po krátkom čase aj za pomoci rodiča, do ktorého domácnosti sa dieťa vracia. Znalkyňa ďalej deklarovala, že osobnosť otca je zo psychickej stránky zdravá osobnosť, v prípade otca sú potreby maloletej a jeho potreby v rovnováhe, je schopný postarať sa o maloletú, je to priemerne inteligentný človek, ktorý je schopný regulovať svoje emócie. Matka tiež vyjadrila obavy, že by správanie otca, ktorý nadväzuje podľa matky známosti s inými ženami, mohlo negatívne ovplyvniť maloletú a prvostupňový súd uzavrel, že je nepochybne súčasťou výchovného prostredia, ktoré ovplyvňuje deti a pôsobí na ne a aj sú aj osoby, ktoré žijú s rodičmi v spoločnej domácnosti, a preto je potrebné skúmať ich osobné, povahové vlastnosti, zdravotný stav, vzťah k deťom. V prípade však nebolo zistené, že by otec s kýmkoľvek zdieľal spoločnú domácnosť, že by sa

stýkal s nevhodnými osobami. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že neboli počas vyšetrenia otca a u maloletej zistené žiadne známky patológie a je nepochybne v záujme maloletej, aby sa tiež otec podieľal na jej výchove, aby vzťahy k otcovi sa prehľbovali, rozvíjali, keďže maloleté dieťa potrebuje k zdravému a harmonickému vývoju starostlivosť a lásku oboch rodičov. Pri úprave styku zobral do úvahy vek maloletej, denný režim maloletej a vzdialenosť bydliska otca od bydliska maloletej. Predovšetkým je na matke, aby v tomto prípade starostlivo maloletú pripravila na stretnutie a vysvetlila jej situáciu v rodine. Matka je tak povinná vytvárať vhodné podmienky k tomu, aby sa styk uskutočňoval čo najpriaznivejšie a je povinná k styku dieťa pripraviť, a to psychicky i materiálne. Rodičia sú povinní rešpektovať rozsah podmienok, porušenie týchto podmienok bude možné kvalifikovať ako neplnenie súdneho rozhodnutia. Realizácia styku otca s maloletou bude viesť ku kvalitnému a pozitívnemu vzťahu otca s maloletou a k vzájomnému utužovaniu a prehľbovaniu vzťahov medzi nimi. Preto súd návrhu otca na zmenu styku vyhovel a rozšíril styk otca s maloletou v súlade s odporúčaniami vyplývajúcimi zo znaleckého posudku, zohľadnil pritom denný režim maloletej. Z rovnakých dôvodov, ktoré súd v návrhu otca na rozšírenie styku vyhovel, zamietol návrh matky na zúženie styku. Predmetom konania bolo i zvýšenie výživného. Prvostupňový súd dospel k záveru, že zvýšenie bolo opodstatnené, keďže naposledy sa konalo rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne v konaní 21 C/4/2010-51 zo dňa 22. 04. 2010, právoplatným 25. 06. 2010. Došlo k zmene okolností, ktoré boli vtedy podkladom pri predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom, pretože maloletá je o dva roky staršia, je fyzicky i duševne vyspelejšia, podstatne sa zvýšili úmerne veku aj náklady spojené s uspokojovaním jej hmotných potrieb na obuv, ošatenie, školské potreby, ako i ďalších potrieb pre jej výchovu a život. Od 01. 09. 2012 navštevuje 1. ročník ZŠ, v dôsledku ktorých sa zvýšili náklady spojené so štúdiom. V čase ostatnej úpravy navštevovala MŠ. U matky bola zmena pomerov zaznamenaná tým, že v čase ostatnej úpravy bola nezamestnaná, bez príjmu, teraz je zamestnaná s čistým priemerným zárobkom od januára 2012 do apríla 2013 v sume 455,46 eur, žije v spoločnej domácnosti s jej matkou, ktorá poberá starobný dôchodok vo výške 491,60 eur. U otca sa od ostatnej úpravy zmenili pomery tak, že priemerný čistý zárobok predtým mal 1.657,86 eur, v súčasnom období od januára 2012 do apríla 2013 vo výške 1.501,88 eur, teda sa znížil. Otec prenajíma 3-izbový byt v Nitre, ktorého je vlastníkom a je to dohodnuté nájomné vo výške

250 eur. O zvýšení výživného otca rozhodoval od 01. 09. 2012, keď podľa súdu rozhodujúca zmena pomerov nastala nástupom maloletej na základnú školu. Vychádzal z priemerného mesačného zárobku matky 455,46 eur a u otca 1.501,88 eur, zo sumy 210 na 250 eur zvýšil výživné z toho bežné v sume 180 a na tvorbu úspor 70 eur, čo zodpovedá potrebám maloletej, ako i primeraným zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Bral pritom do úvahy zásadu, že životná úroveň detí a rodičov má byť rovnaká a vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je prvoradá. Tak vyrátal aj dlžné výživné zvlášť na bežné výživné, dlh vyrátal rozdielom medzi zvýšeným výživným 180 eur x 9, od ktorej sumy odrátal 1.620 eur, odrátal čo zaplatil 1.350 eur, t. j. 150 eur x 9, nedoplatok na bežnom je teda 270 eur a na tvorbu úspor 630 eur, čo je 70 x 9, od ktorej sumy odrátal 540 eur, ktorú zaplatil 60 x 9 mesiacov, teda nedoplatok je 90 eur. Podľa ust. § 160 ods. 1 O. s. p. povolil splácať v mesačných splátkach bežné výživné po 10 eur a na tvorbu úspor po 5 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

V časti vrátenia preddavku zaplateného za znalečné v zmysle ust. § 141 ods. 1 O. s. p. rozhodol súd o vrátení 85,66 eur, keď preddavok otec zaplatil v sume 300 eur a matka takisto v sume 300 eur a v zmysle uznesenia 12P/18/2011-109 zo dňa 14. 10. 2012 a 12P/18/2011-193 zo dňa 26. 03. 2013 bolo rozhodované o spotrebovaní preddavku u každého vo výške 214,34 eur. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. ...

V doplnení odvolania poukázala matka, že takto upravený nanovo styk je spôsobilý ohroziť maloletú na zdraví, pretože pre dieťa predstavuje neúmernú záťaž po všetkých stránkach, že takáto úprava styku môže ohroziť školské výsledky maloletej, že dieťa na stretávanie prejavuje značnú nechúť, prejavuje plačom a protestom, a to hlavne z dôvodu, že sa cíti byť preťažené. Považuje za nesprávny rozsudok z toho dôvodu, že podľa § 118 ods. 2 O. s. p. sudkyňa oznámila, že rozšírenie styku uprostred týždňa je neprijateľné a úpravu na stredu a piatok považuje za veľmi nesprávnu, pretože maloletá nebude mať žiaden čas ani dostatok priestoru na prípravu do školy na nasledujúci deň. ...

Na odvolacom pojednávaní boli vypočutí účastníci konania, matka, otec, kolízny opatrovník a ich zástupcovia. ...

V rámci prípravy odvolacieho pojednávania si doplnil odvolací súd potvrdenia o príjme rodičov za obdobia, ktoré neboli zisťované súdom prvého stupňa. Takto bolo

zistené po doplnení zárobku na matku, že celkový priemerný zárobok za 8 mesiacov za rok 2013 je 514 eur. U otca od januára do júla v roku 2013 je priemerný čistý zárobok 1.329 eur a opätovne bol zaslaný zárobok za rok 2012, keď priemerný čistý zárobok bol zistený vo výške 1.544 eur. ...

Na základe takto doplneného dokazovania odvolací súd zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v častiach úpravy styku počas párneho kalendárneho týždňa v roku od piatku od 16.tej do nedele do 16.tej hodiny je správne, pretože tento pravidelný styk je v záujme maloletej vzhľadom na rozsah úpravy počas víkendu, na čas na prípravu do školy, styk s otcom je potrebný vzhľadom na upevnenie vzťahov medzi otcom a dcérou, celkový vývin osobnosti maloletej. Matka má na styk dcéru riadne pripraviť, vysvetliť jej situáciu v rodine, tak ako súd prvého stupňa už uviedol, aj keď bolo konštatované, že pri začiatku styku dcéra je plačlivá, vyplýva to len z jej aktuálneho prispôsobenia sa danej situácii atak, ako otec uvádzal, ukludňuje sa už v priebehu cesty autom. Je zhovorčivá a rada s otcom potom už komunikuje. Počas styku je potrebné, aby sa otec dcére venoval, sledoval jej záujem, aby sa počas tohto obdobia, keď je s maloletou, rozvíjala jej osobnosť, aby mohol vplývať na jej vývoj. Preto je tiež vhodné, aby sa aj rodičia dohodli o školskej príprave maloletej u otca, aby vyskúšali, akým spôsobom by sa maloletá mohla na prípravu do školy u otca zvládať doma, nemusela by sa zo začiatku pripravovať všetky vyučovacie hodiny a mohli by si rozdeliť prípravu s matkou počas piatku a potom by sa mohla pripravovať vo zvyšku cez víkend u otca. Takto upravený styk počas víkendu preto odvolací súd správnymi dôvodmi v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., na ktoré odkazuje, potvrdil v plnom rozsahu. Takisto sa to týka aj úpravy styku počas prázdnin a sviatkov. Ak mala matka výhrady v úprave styku počas tohto obdobia končiaceho sa o 19. tej hodine, tak treba uviesť, že sú to obdobia pokoja dieťaťa, nie školskej prípravy. Na školu sa môže pripraviť pred stykom a plne sa môže potom venovať chvíľam voľna, ktoré môže stráviť so svojím otcom. Takisto odvolací súd pripomína, že v tomto období sa môže zrealizovať čiastočná príprava na vyučovanie tak, ako by to bolo aj cez víkendové stretávanie sa s otcom a je len na oboch rodičoch, aby si mohli túto prípravu na vyučovanie buď rozdeliť medzi sebou alebo úplne postupne už preniesť v čase stretávania sa s otcom aj počas týchto sviatkov a prázdnin na otcovi, ktorý je ochotný sa podieľať na tejto príprave do školy s maloletou V. V týchto

časťach bolo preto vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v Časti určenia povinností matky a otca počas styku potvrdené podľa ust. §219 O. s. p.

Pokiaľ sa jedná o úpravu styku počas týždňa v stredu, odvolací súd je takisto toho názoru, že čo i len najmenšia časová úprava styku počas pracovného týždňa presne v týždeň, keď nie je upravený styk počas víkendu, je len na prospech maloletej a je v jej záujme upevňovania si vzťahu s druhým rodičom, u ktorého nie je vo výchove a práve frekvencia dvojtýždňových stretávaní by týmto krátkym časovým rozpätím mohla byť prelomená práve úpravou, styku cez pracovný deň v týždni. Odvolací súd preto, čo sa týka základu úpravy styku počas tohto dňa, sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, poukazuje na správne dôvody (§ 219O ods. 2 O. s. p.), ale koniec úpravy styku prispôobil požiadavke matky, ktorá sa pripravuje s dcérou na ďalší deň na vyučovanie od 16.30, aby nebol styk do 17. tej hodiny, kedy by sa maloletá nemohla pripraviť riadne do školy a nemohla by stihnúť osobnú hygienu na večer a všetky ďalšie večerné povinnosti Tak so súhlasom otca bol tento čas vymedzený s ukončením styku na 16.30. Preto v tejto časti v zmysle ust. § 220 O. s. p. bolo zmenené rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Čo sa týka celkového rozšírenia styku, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, ktorý vychádza zo záverov znaleckého posudku znalkyne vzhľadom na skúmaný vzťah otca s maloletou, s ohľadom na vhodnosť úpravy a rozšírenia na vek dieťaťa, na charakterové a osobnostné črty otca, ako aj na záujmy a potreby maloletej. V plnom rozsahu sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa pri rozšírení styku a tým aj zamietnutím návrhu matky na zúženie styku (§ 212 ods. 2 O. s. p.). Pokiaľ sa jedná o výživné, doplnením zárobkových a majetkových pomerov, neboli zistené odchylnosti podkladov a rozhodujúcich skutočností pre novú úpravu výživného pre maloletú V., pretože podľa terajšieho a priemerného zárobku oboch rodičov, ako aj ostatného príjmu, ktorý nebol iným spôsobom preukázaný, než daňovým priznaním a predložením dohody o platení prenájmu predmetného bytu otcovi, je odvolací súd za to, že nanovo upravené výživné odzrkadľuje zmenu pomerov na strane maloletej, jej nástupom do základnej školy a zároveň odzrkadľuje možnosti a schopnosti otca platiť takto vyššie výživné. Preto aj v tejto časti bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdené s poukazom na správne dôvody súdu I. stupňa v tejto časti.“

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľka je presvedčená, že výrok rozhodnutia krajského súdu, ktorému predchádzalo rozhodnutie okresného súdu, je nesprávny. Porušenie svojich práv vidí najmä

v nedostatku „riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia“ vzhľadom na dôkaznú situáciu týkajúcu sa na rozšírenie úpravy styku otca s mal. V. K. a na ustálenie výšky výživného otca na mal. V. vo vzťahu ku skutočnej výške príjmu otca, a tiež vo „vnútornej protirečivosti jednotlivých častí odôvodnenia, keď aj odvolací súd si uvedomuje zvýšenú záťaž mal. V. K. v súvislosti s nástupom do 1. a 2. ročníka základnej školy, no napriek tomu rozhoduje o ďalšom rozšírení úpravy styku s otcom a tým o ďalšom zvýšení záťaže pre mal. V. K.“.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

Podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne, jasne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, bod 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa

posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za zásadný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01, IV. ÚS 182/09).

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, pričom konštatuje, že závery tohto súdu (aj v kontexte s rozsudkom okresného súdu) sú úplné a presvedčivé. Krajský súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými dôvodmi odvolania a dostatočne reagoval aj na námietky sťažovateľky. Rozsudok krajského súdu nevykazuje známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľka s týmito závermi nestotožňuje, nemôže sama osebe znamenať porušenie ňou označených práv.

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že k zásahu do základného práva a práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť, odmietol sťažnosť pre zjavnú neopodstatnenosť, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2014